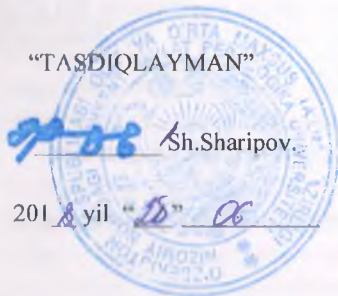

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIJ VA O‘RTA MAXSUS TA’LIM VAZIRLIGI

TOSHKENT DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

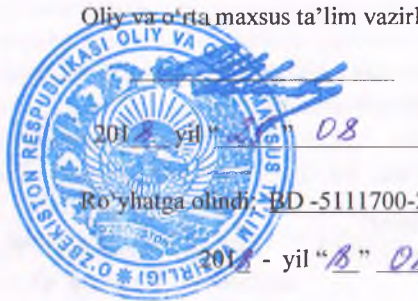

Sh.Sharipov

2018 yil "15" 08

“KELISHILDI”

Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi

2018 yil "15" 08

Ro'yhatga olindi: BD-5111700-2.05

2018 - yil "15" 08

ONA TILI O‘QITISH METODIKASI

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	100000 –	Gumanitar
Ta’lim sohasi:	110000 –	Pedagogika
Ta’lim yo’nalishi:	5111700 -	Boshlang‘ich ta’lim va sport - tarbiyaviy ish

Toshkent – 2018

Fan dasturi Oliy va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi yo'nalishlari bo'yicha O'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashning 2018-yil "18" "08" dagi 4-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2018-yil "15" "08" dagi 444-sonli buyrug'i bilan ma'qullangan fan dasturlarini tayanch oliy ta'lim muassasasi tomonidan tasdiqlashga rozilik berilgan.

Fan dasturi Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universitetida ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar:

- U.Masharipova - Nizomiy nomidagi Toshkent Davlat pedagogika universiteti "Boshlang'ich ta'lim metodikasi" kafedrasida katta o'qituvchisi
- X.Sattorova - Nizomiy nomidagi Toshkent Davlat pedagogika universiteti "Boshlang'ich ta'lim metodikasi" kafedrasida v/b dotsenti

Taqrizchilar:

- B. Raximov - GulDu Boshlang'ich va maktabgacha ta'lim metodikasi kafedrasida mudiri, pedagogika fanlari doktori
- M.Tojiyeva - pedagogika fanlari nomzodi, dotsent Toshkent pedagogika kolleji direktori

Fan dasturi Nizomiy nomidagi Toshkent Davlat pedagogika universiteti O'quv-uslubiy Kengashida ko'rib chiqilgan va tavsiya qilingan (2018-yil "28" "06" dagi 11-sonli bayonnomasi).

I. O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

Dastur ona tili o'qitish metodikasining tarixi va rivojlanishi, ona tili ta'limi sohasini tashkil etish shakllari va mazmuni, o'qitish usullari kabi masalalarni qamrab olgan. Metodika fanini o'rganish talabalarni kichik yoshdagi bolalarni o'qitish va tarbiyalashga doir masalalarni mustaqil va ongli hal etishga tayyorlash, shuningdek, ta'lim va tarbiya nazariyasi va amaliyotni mustaqil o'rganishni davom ettirish uchun, yangi nashr etilgan metodik adabiyotlarni o'qish uchun, yozish tajribasini tarkibiy baholash va umumlashtirish uchun zarur bo'lgan ko'nikmalar bilan qurollantiradi.

“Ona tili o'qitish metodikasi” fani umumkasbiy fanlar blokiga kiritilgan kurs hisoblanib, 2- va 3-kurslarda o'qitilishi maqsadga muvofiq. Mazkur fan gumanitar fanlar turkumiga kiradi va “Boshlang'ich ta'lim va sport-tarbiyaviy ish” bakalavriat ta'lim yo'nalishlarida ham o'qitiladi. Ona tili o'qitish metodikasi fanini puxta o'zlashtirish nazariy materiallarni bilish bilan birga, talabalarning pedagogik amaliyoti davrida va universitetni bitirgandan keyingi ishlarda ko'nikma sifatida xizmat qiladi.

II. O'quv fanning maqsadi va vazifasi

Fanning o'qitishdan maqsad – talabalarni boshlang'ich sinflarda ona tili fanining mazmuni va vazifalari, o'qitish usullari, ta'limiy vositalar bilan tanishtirish va ularni ta'lim jarayoniga tatbiq etish bo'yicha bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirish hamda amaliyotga tatbiq etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat.

Fanning vazifasi – talablarini nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, boshlang'ich sinflar ona tili ta'limi jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirishdan iborat.

“Ona tili o'qitish metodikasi” o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr:

- boshlang'ich sinf ona tili o'qitish metodikasining o'ziga xos xususiyatlari;
- husnixatga o'rgatishning ahamiyati va vazifasi;
- boshlang'ich sinflarda ona tili o'qitish metodikasi sohasida olib borilgan tadqiqotlar va fanning muhim bo'lgan muammolari;
- ona tili o'qitish metodikasining tarixi va hozirgi vaqtdagi holati haqida

billimga;

- ona tili o'qitish metodikasi fanining ilmiy asoslarini, tamoyillarini, ta'lim jarayonida qo'llanadigan metodlarni, dars turlari va tarkibini;
- savod o'rgatish va husnixatga o'rgatish metodikasini;
- o'qitish metodikasi va sinfdan tashqari o'qitish metodikasini;
- fonetika, so'z tarkibi va so'z yasalishini o'rgatish metodikasini;
- so'z turkumlari, sintaksis hamda punktuatsiya elementlarini o'rgatish metodikasini;

- boshlang'ich sinflarda ona tili, o'qish darslarida o'quv-tarbiya jarayonini tashkil etishning eng qulay va foydali shakllari, usullari va vositalarini *ko'nikma*;
- ona tili darslarida ta'lim va tarbiya birligi tamoyiliga amal qilish;
- dars jarayoniga ilg'or va zamonaviy pedagogik texnologiyalarni olib kirish, kompyuter va o'qitish texnika vositalaridan, turli ko'rgazma hamda tarqatma materiallardan samarali foydalana olish;
- o'quvchilar bilimini tekshirish va baholash shakllarini aniqlay olish;
- xatolarni kelib chiqish sabablarini aniqlash hamda xatolarning oldini olish va bartaraf qilish ustida ishlash *malakasiga ega bo'lishi kerak*.

III. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

1-Modul. Boshlang'ich sinflarda ona tili o'qitish metodikasining umumiy masalalari

1-mavzu. Boshlang'ich sinflarda ona tili o'qitish metodikasi fanining predmeti va vazifalari.

Ona tili o'qitish prinsiplari, ona tili o'qitish metodikasining tekshirish usullari.

2-Modul. Boshlang'ich sinflarda ona tili o'qitishning xususiy masalalari. Savod o'rgatish metodikasi

2-mavzu. Savod o'rgatish metodikasining maqsad va vazifalari.

Savod o'rgatish metodikasining ilmiy, psixologik va lingvistik asoslari.

3-mavzu. Savod o'rgatishda hozirgi zamon analiz-sintez tovush metodi.

Bolalarning savod o'rgatishga tayyorgarligini o'rganish.

4-mavzu. Savod o'rgatish jarayoni bosqichlari.

Savod o'rgatishda tayyorlov davri, bu bosqichdagi o'qish va yozuv darslarining mavzulari hamda ish turlari.

5-mavzu. Savod o'rgatishda mashq turlari.

Savod o'rgatishda nutq o'stirish.

6-mavzu. Savod o'rgatish davrida boshlang'ich yozuvga o'rgatish.

Savod o'rgatish davrida o'qish va yozish darslari.

3-Modul. Husnixatga o'rgatish metodikasi.

7-mavzu. Husnixatga o'rgatishning maqsad va vazifalari, ahamiyati.

O'quvchilarni chiroyli yozuvga o'rgatishning pedagogik va ijtimoiy ahamiyati, chiroyli yozuv o'quvchida mehnat qobiliyatini shakllantirishi, yuklatilgan vazifani toza, aniq, madaniyat bilan bajarishga o'rgatishi, estetik didni tarbiyalashi, chiroyli yozuv imlo xatolarining oldini olishi

8-mavzu. Yozuvlar tarixidan ma'lumot.

Yozuv turlari. O'zbek yozuvi tarixi.

9-mavzu. Husnixatga o'rgatish tarixidan ma'lumot.

Xattotlik san'ati. Xattotlik maktablari haqida ma'lumot. Hirot maktabi haqida ma'lumot.

10-mavzu. Husnixatga o'rgatishning gigiyenik shartlari.

Yozuvning gigiyenik va metodik shartlari haqida umumiy ma'lumot. Yozuvning gigiyenik shartlari. Yozuvning metodik shartlari.

11-mavzu. Yozuv materiallari va qurollari.

Yozuv qurollari va ulardan foydalanish. Xattaxtaga qo'yiladigan talablar. Alifboning yozma shakli. Husnixat daftari qo'yiladigan talablar. Bo'rga qo'yiladigan talablar. Ruchkaga qo'yiladigan talablar.

12-mavzu. Husnixatga o'rgatish tamoyillari.

Onglilik tamoyili. Genetik tamoyil. Takrorlash tamoyili. Ko'rgazmalilik tamoyili. Bolaning yosh va individual xususiyatlarini hisobga olish tamoyili. Yozuvga o'rgatishning o'qishga o'rgatish bilan bir paytda amalga oshirish tamoyili. Chiroyli yozuvning imlo bilan bogliqligi tamoyili. Savodli yozuvning grafik bilimlar bilan bog'liqlik tamoyili.

13-mavzu. Husnixatga o'rgatish usullari.

Chiziqli usul. Genetik usul. Namunaga qarab yozuv usuli. Namunaga qarab ko'chirib yozuv usuli. Nusha ko'chirish usuli. Tasavvur orqali yozuv usuli. Ritmik usul (sanoq-ohang). Harf shakllarni tahlil qilish usuli. Yozuv malakasini ongli o'zlashtirish usuli. Qo'l harakatini mashq qildirish usuli.

14-mavzu. 1-4 sinflarda husnixat darslari.

Husnixat darslarini rejalashtirishga qo'yiladigan talablar. 1-sinfda husnixat darslarini rejalashtirish. 2-sinfda husnixat darslarini rejalashtirish. 3-4-sinfda husnixat darslarini rejalashtirish.

4-Modul. Sinfda o'qish metodikasi

15-mavzu. Sinfda o'qish darslarining ta'limiy-tarbiyaviy ahamiyati va vazifalari.

O'qish darslarining tarbiyalovchi imkoniyatlari. O'qish malakasi haqida tushuncha.

16-mavzu. O'qish malakalarining sifatlari: tez, ongli, ifodali o'qish.

O'qish malakalarini shakllantirish jarayonini takomillashtirish yo'llari. Ifodali o'qish metodikasining asoslari.

17-mavzu. Boshlang'ich sinflarda badiiy asarni tahlil qilish.

Badiiy asarni tahlil qilishning adabiy asoslari. Kichik yoshdagi o'quvchilarning badiiy idrok etishdagi psixologik xususiyatlari. Boshlang'ich sinflarda badiiy asar ustida ishlash jarayoni.

18-mavzu. Har xil janrdagi asarlarni o'qitish metodikasining o'ziga xos xususiyatlari.

Ertakni o'qish metodikasi. O'quvchilarni ertak janri bilan tanishtirish. O'quvchilarni ertakni o'qishga tayyorlash.

19-mavzu. Hikoya janridagi asarni o'qitish metodikasi.

20-mavzu. She'riy nutqning xususiyatlari.

She'rni tahlil qilish uslubiyoti. She'rni o'qitish darsida asosiy ish turi ifodali o'qish ekani. Lirik she'rni o'qishga tayyorlash.

21-mavzu. Masal janridagi asarlarni o'qitish metodikasi.

22-mavzu. Ilmiy-ommabop asarlarni o'qitish metodikasi.

23-mavzu. Topishmoq, tez aytish, maqol janridagi asarlarni o'qitish metodikasi.

Doston janridagi asarlarni o'qitish metodikasi.

4-Modul. Sinfdan tashqari o'qish metodikasi

24-mavzu. Bolalarning mustaqil o'qishi haqida tushuncha, uning vazifalari. To'g'ri kitobxonlik faoliyatini shakllantirish tizimiga tavsifnoma. Boshlang'ich maktabda kitobxon o'quvchilarni shakllantirish bosqichlari.

25-mavzu. Kichik yoshdagi o'quvchilarda kitobxonlik mustaqilligini shakllantiradigan mashg'ulot va darslar qurilishini asosiy turlari.

5-Modul. Fonetika, grammatika, so'z yasalishi va orfografiyani o'rgatish metodikasi

26-mavzu. Kichik yoshdagi o'quvchilarda ilmiy dunyoqarash elementlarini shakllantirishda ona tilini o'rgatishning ahamiyati.

Ona tilini o'rgatishning lingvistik asoslari. Boshlang'ich ta'limda ona tilini o'rgatish mazmuniga tavsifnoma.

27-mavzu. Fonetika va grafika asoslarini o'rgatish usuliyati.

Kichik yoshdagi o'quvchilarning ona tilini o'zlashtirishida fonetika bilimining ahamiyati. O'quvchilarda so'zning tovush va harf tarkibi haqidagi boshlang'ich tasavvurini shakllantirish.

28-mavzu. O'quvchilarda grammatika va so'z yasalishiga oid tushunchalarni shakllantirishning metodik asoslari.

29-mavzu. Grammatik tushunchaning mohiyati va uni kichik yoshdagi o'quvchilar o'zlashtirishidagi qiyinchiliklar.

Tushunchani o'zlashtirish ustida ishlash jarayoni, uning shartli ravishda to'rt bosqichga bo'linishi.

30-mavzu. Boshlang'ich sinflarda so'zning morfemik tarkibini o'rganish metodikasi.

So'zning morfemik tarkibini o'rganish tizimi. Asos va qo'shimcha ustida ishlashning mazmuni va metodikasi. So'z turkumlarini o'rganish bilan bog'liq holda so'zning tarkibi ustida ishlash.

31-mavzu. So'z turkumlarini o'qitish metodikasi.

Otni o'rgatish tizimi. Otning leksik va grammatik ma'nosi ustida ishlash. Otlarda son haqida tushunchani o'rganish metodikasi. Otlarning egalik

qo'shimchalari bilan o'zgarishini o'rganish. Otlarning kelishik qo'shimchalari bilan turlanishini o'rgatish. Ot yasovchi qo'shimchalar.

32-mavzu. Boshlang'ich sinflarda sifatni o'rganish tizimi.

Mavzuni o'rganishning vazifalari. Sifatni o'rganish jarayonida leksik-stilistik ishlar.

33-mavzu. Boshlang'ich sinflarda sonni o'rganish tizimi.

Boshlang'ich sinflarda sonni o'rganishning vazifalari, tizimi.

34-mavzu. Olmosh, kishilik olmoshlarini o'rganish metodikasi.

35-mavzu. Boshlang'ich sinflarda fe'lni o'rganish tizimi.

Fe'lni o'rganishning vazifalari. Fe'lni o'rganishda izchillik. Bo'lishli va bo'lishsiz fe'llarni o'rganish.

36-mavzu. Fe'llarda zamon mavzusini o'rganish.

Fe'llarda shaxs-son qo'shimchalari. Fe'lni o'rganish jarayonida o'quvchilar nutqini o'stirish.

6-Modul. Boshlang'ich sinflarda sintaksis va punktuatsiya elementlarini o'rganish

37-mavzu. O'quvchilarda asosiy sintaktik tushunchalarni shakllantirishning shart-sharoitlari.

Kichik yoshdagi o'quvchilarni punktuatsiya bilan tanishtirish. Materiallarni sinflarga joylashtirish tizimi.

38-mavzu. Orfografiyani o'rganish metodikasi.

To'g'ri yozishni o'rgatish yo'nalishlari. Orfografik malakaning psixologik tabiati. Imlo qoidasi ustida ishlash metodikasi. Imloviy mashqlar.

39-mavzu. Ona tilidan bilim, ko'nikma va malakalarni tekshirish.

To'rt yillik boshlang'ich ta'lim "Ona tili" darslariga tavsifnoma. Ona tili darslari. Darsga umumiy tavsifnoma. Ona tili darslarining turlari va qurilishi.

7-Modul. Nutq o'stirish metodikasi

40-mavzu. Kichik yoshdagi o'quvchilar nutqini o'stirish yo'llari va vazifalari.

Nutq va uni o'stirish tushunchasi. O'quvchilar nutqiga qo'yilgan talablar. Nutq o'quvchilar tafakkurini o'stirishda muhim vosita.

41-mavzu. Lug'at ustida ishlash.

Maktabda lug'at ustida ishlashning asosiy yo'nalishlari. So'z ma'nosini tushuntirish metodikasi. O'qish, badiiy asarni qayta hikoyalash, materialni o'rganish, bayon va inshoga tayyorlanish bilan bog'liq holda o'quvchilar lug'atini faollashtirish yo'llari.

42-mavzu. O'quvchilar nutqini o'stirish tizimida sintaktik ishlar.

O'quvchilar egallaydigan sintaktik ko'nikmaning darajasi. Boshlang'ich sinflarda so'z birikmasi va nutq ustida ishlash. Gap ustida ishlash mashqlarining turlari.

43-mavzu. Bog'lanishli nutq va uni o'stirish vazifalari.

Bog'lanishli nutq haqida umumiy tushuncha. Bog'lanishli nutqdan mashq turlari. Bog'lanishli nutqqa oid aniq ko'nikmalar. Matn turlari.

44-mavzu. Bog'lanishli nutq. Og'zaki qayta hikoya qilish va yozma bayon.

Namunaviy matnni qayta hikoyalash va bayon yozishga qo'yilgan talablar. Qayta hikoyalash va bayonning turlari.

45-mavzu. Bog'lanishli nutq. Og'zaki hikoya va yozma insho.

Og'zaki va yozma insho turlari. O'quvchilar inshosini tahlil qilish va undan keyingi ishlar. Nutqiy xatolar va ularni bartaraf etish yo'llari. O'quvchilar yo'l qo'yadigan nutqiy xatolarning asosiy turlari, ularni to'g'rilash va oldini olish yo'llari.

8-Modul. Boshlang'ich sinf ona tilidan sinfdan tashqari ishlar

46-mavzu. Ona tilidan sinfdan tashqari ishlar.

Sinfdan tashqari ishlarning shakllari va vazifalari.

IV. Amaliy mashg'ulotlari uchun tavsiya etilgan tahminiy mavzular:

Amaliy mashg'ulotlari uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi.

1. Boshlang'ich sinf ona tili dasturining tahlili. 5-9 sinf ona tili va adabiyot fani dasturlarining qiyosiy tahlili.
2. Savod o'rgatish tayyorlov davri o'qish darsi ishlanmasini tuzish. Savod o'rgatish tayyorlov davri yozuv darsi ishlanmasini tuzish.
3. Savod o'rgatishning asosiy davri yangi harf o'rganiladigan o'qish darsi ishlanmasini tuzish. Savod o'rgatishning asosiy davri kichik harf o'rganiladigan yozuv darsi ishlanmasini tuzish.
4. Savod o'rgatishning asosiy davri yangi harf o'rganilmaydigan o'qish darsi ishlanmasini tuzish. Savod o'rgatishning asosiy davri bosh harf o'rganiladigan yozuv darsi ishlanmasini tuzish.
5. Harf elementlarini yozish. Talabalarga yozuv daftariga yozish qoidalarini eslatish. Harf elementlarini yozish tartibi bilan tanishtirish va mashq qildirish.
6. Ilmoq elementli harflar guruhi bilan tanishtirish. Ilmoq elementli harflarni soddadan murakkabga qarab yozdirishni mashq qilish. Ilmoq elementli harflar ishtirokida so'zlar hosil qilish va yozish.
7. Halqali kichik harflar guruhi bilan tanishtirish. Halqali harflarni elementlarga ajratish, avval elementlarini, so'ng to'liq shaklini yozdirish. Talabalarga shu harflar ishtirokida so'zlar hosil qildirib, husnixat qoidalariga muvofiq yozdirish.
8. Yarim oval elementli kichik harflar guruhi bilan tanishtirish. Yarim oval elementli harflarni qismlarga ajratib, avval elementlarini, so'ngra to'liq shaklini

hisnixat talablariga muvofiq yozishni mashq qilish. Ushbu harflar ishtirokida soʻzlar yozish.

9. Toʻliq oval elementli harflar guruhi bilan tanishtirish. Ularni qismlarga ajratish va elementlari ustida ishlash. Toʻliq oval elementli harflarning toʻliq shaklini yozishni mashq qilish. Ular ishtirokidagi soʻzlarni husnixat qoidalariga muvofiq yozishni mashq qilish.

10. Harf birikmalari va ularning elementlari ustida ishlash. Harf birikmalari ishtirok etgan soʻzlarni husnixat qoidalariga muvofiq yozish.

11. Yozma bosh harflarni guruhlariga boʻlish. Yozma bosh harflarni qismlarga boʻlib, harf elementi ustida mashq qilish. Harfning toʻliq shaklini yozishni mashq qilish. Bosh harflar ishtirokida soʻzlar yozish.

12. Harflarni pastki qismidan tutashtirish qoidalariga bilan tanishtirish. Tutashtiruvchi unsuri bor harflar guruhi ustida mashq qildirish. Tutashtiruvchi unsuri yoʻq harflar ustida mashq qildirish.

13. Harflarni yuqori qismidan tutashtirish. Tutashtiruvchi unsuri bor harflar guruhi ustida mashq bajarish. Tutashtiruvchi unsuri yoʻq harflar guruhi ustida mashq bajarish.

14. Tekshiruv diktantini oʻtkazish. Diktantni tahlil qilish, grafik xatolarni toʻgʻirlash.

15. Husnixat darslarining ishlanmasini tuzish. Husnixat darslarining tuzilishini oʻrganish yuzasidan amaliy mashgʻulot.

16. Ijodiy yozma ish oʻtkazish.

17. 1-4-sinflarda husnixat darslarini rejalashtirish. Rejalashtirishga qoʻyiladigan talablarni oʻrganish. Dastur talablarining tahlilini qilish.

18. 3-4-sinflarda husnixat darslarini rejalashtirish. Rejalashtirishga qoʻyiladigan talablarni oʻrganish. Dastur talablarining tahlilini qilish.

19. Boshlangʻich sinfda oʻqish va nutq oʻstirish dasturini oʻqish malakalari, oʻqish tempiga qoʻyilgan talablar nuqtai nazaridan tahlil qilish.

20. Badiiy asarni tahlil qilish, tahlilning adabiy-badiiy asoslari. Badiiy asarni idrok etishdagi ruhiy holatlarni tahlil qilish.

21. Hikoya oʻtish darsining ishlanmasini tuzish. 1-4-sinflar uchun hikoya oʻtish darsining ishlanmasini tuzish

22. Ertak oʻtish darsining ishlanmasini tuzish. 1-4-sinflar uchun ertak oʻtish darsining ishlanmasini tuzish

23. Masal oʻtish darsining ishlanmasini tuzish. 1-4-sinflar uchun masal oʻtish darsining ishlanmasini tuzish

24. Sheʼr oʻtish darsining ishlanmasini tuzish. 1-4-sinflar uchun sheʼr oʻtish darsining ishlanmasini tuzish

25. Ilmiy–ommabop asarlarni o‘tish darsining ishlanmasini tuzish. 1-4-sinflar uchun ilmiy–ommabop asarlarni o‘tish darsining ishlanmasini tuzish

26. Topishmoq, maqol, tez aytish, latifa, lof, doston kabi janrdagi asarlarni o‘tish darsining ishlanmasini tuzish.

27. Sinfдан tashqari o‘qish metodikasi. Sinfдан tashqari o‘qish darslarining tayyorlov, boshlang‘ich va asosiy bosqichlari dars ishlanmasini tuzish.

28. Boshlang‘ich sinfda grammatika, imlo va nutq o‘stirish dasturini o‘quvchilar bilimiga qo‘yiladigan talablar va boshlang‘ich sinf o‘quvchilari so‘z minimum nuqtai nazaridan tahlil qilish.

29. 1-, 2-, 3-, 4-sinfda "Tovushlar va harflar" bo‘limidagi mavzularni o‘rganish darslari rejasini va ishlanmasini tuzish.

30. So‘z morfemik tarkibini o‘rganish darslari rejasini va ishlanmasini tuzish. 3-, 4-sinfda so‘z morfemik tarkibini o‘rganish darslari rejasini va ishlanmasini tuzish

31. Otni o‘rganish darslari rejasi va ishlanmasini tuzish. 1-4-sinflar uchun otni o‘rganish darsining ishlanmasini tuzish.

32. Sifatni o‘rganish darslari rejasi va ishlanmasini tuzish. 1-4-sinflar uchun sifatni o‘rganish darsining ishlanmasini tuzish

33. Sonni o‘rganish darslari rejasi va ishlanmasini tuzish. 1-4-sinflar uchun sonni o‘rganish darsining ishlanmasini tuzish

34. Fe‘lni o‘rganish darslari rejasi va ishlanmasini tuzish. 1-4-sinflar uchun fe‘lni o‘rganish darsining ishlanmasini tuzish

35. Metodik adabiyotlardan foydalangan holda tinish belgilarining ishlatilishi bilan tanishtiriladigan darslar, mashq materiallari ustida ishlash.

36. Metodik adabiyotlardan foydalangan holda imlo ustida ishlash imkoniyati mavjud mashq materiallari ustida ishlash.

37. Lug‘at ustida ishlash nuqtai nazaridan mashq materiallarini tahlil qilish.

38. Gap va so‘z birikmasi ustida ishlash darslari ishlanmasini tuzish.

39. 2-, 3-, 4- sinfda bayon o‘tkaziladigan dars ishlanmasini tuzish.

40. 3-, 4- sinfda insho o‘tkaziladigan dars ishlanmasini tuzish.

41. Yozma ishlar xatosi ustida ishlash darslari ishlanmasini tuzish.

42. To‘garak rejasini va mashg‘ulot ishlanmasini tuzish. Ona tilidan tanlovlar rejasini ishlab chiqish.

V. Seminar mashg‘ulotlar bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar

Fan bo‘yicha rejalashtirilgan seminar mashg‘ulotlar davomida nazariy bilimlar mustahkamlanadi.

Seminar mashg‘ulotlarni o‘tkazishda quyidagi didaktik taomiyllarga amal qilinadi: seminar mashg‘ulotlarining maqsadini aniq belgilab olish; o‘qituvchining innovatsion pedagogik faoliyati bo‘yicha bilimlarni chuqurlashtirish imkoniyatlariga

talabalarda qiziqish uyg'otish; talabada natijani mustaqil ravishda qo'lga kiritish imkoniyatni ta'minlash; talabani nazariy-metodik jihatdan tayyorlash; seminar mashg'ulotlarda nafaqat aniq mavzu bo'yicha bilimlarni yakunlash, balki talabalarni tarbiyalash manbai hamdir.

Seminar mashg'ulotida darslarni kuzatish va tahlilida quyidagilarga ahamiyat beriladi: dars va uning maqsadi; darsning jihozlanishi (ko'rgazmaning turlari); darsning borishini to'liq yozib tahlil qilish; tashkiliy qism va unda bajarilgan ish usullari, o'rganilganlarni takrorlab mustahkamlashda bolalarda bilim, ko'nikmalarini takomillashtirish uchun o'tkazilgan mashq turlari, yangi mavzuni tushuntirishda foydalanilgan usullar.

Seminar mashg'ulotlariga tavsiya etiladigan mavzular:

2. Savod o'rgatis hmetodikasi.
3. Savod o'rgatish o'qish va yozish darslarini kuzatish va tahlil qilish
4. Savodo'rgatishdarslarini - yozuv darslarini kuzatish.
5. Ona tili darslarida husnixat daqiqalarini kuzatish.
6. O'qish darslarini va umumlashtiruvchi darslarni kuzatish.
7. Ertak o'tish o'tish darsini kuzatish va tahlil qilish
8. O'qish darslarida hikoya janridagi asarlarni o'rganish darsini kuzatish va tahlil qilish
9. O'qish darslarida she'r janridagi asarlarni o'rganish darsini kuzatish va tahlil qilish
10. O'qish darslarida masal janridagi asarlarni o'rganish darsini kuzatish va tahlil qilish
11. O'qish darslarida ilmiy-ommabop asarlarni o'rganish darsini kuzatish va tahlil qilish
12. O'qish darslarida doston janridagi asarlarni o'rganish darsini kuzatish va tahlil qilish
13. O'qish darslarida topishmoq, maqol, tez aytish, latifa, lof asarlarni o'rganish darsini kuzatish va tahlil qilish
14. Boshlang'ich sinflarda ona tili darslarini kuzatish va tahlil qilish.
15. Ona tilidan o'quvchilarga berilgan bilim, ular hosil qilgan ko'nikma va malakalarni tekshirishga oid darslarni kuzatish.
16. Sintaktik mavzular o'rganiladigan darslarni kuzatish va tahlil qilish.
17. Boshlang'ich sinflarda ona tili darslarini kuzatish.
18. Boshlang'ich sinflarda ona tili darslarini kuzatish va tahlil qilish.
19. Ona tili va o'qish darslarini lug'at ustida ishlash yuzasidan qanday matn turlaridan foydalanilganligini belgilash maqsadida kuzatish.
20. Sintaktik mavzular o'rganiladigan darslarni kuzatish va tahlil qilish.
21. Bayon yozish va insho yozish darslarini kuzatish.
22. Boshlang'ich sinf ona tilidan sinfdan tashqari ishlarni kuzatish va tahlil qilish.

VI. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Tavsiya etilayotgan mustaqil ta'limning mavzulari

Bakalavr mustaqil ta'limni tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- mustaqil ravishda darslik, o'quv qo'llanmalari va metodik qo'llanmalarda belgilab berilgan mavzularni o'rganish;

- tarqatma materiallar bo'yicha auditoriyada o'rganilgan ma'ruza qismlarini o'zlashtirish;

- maxsus adabiyotlar va ilmiy-tadqiqot ishlari bilan ishlash;

- zamonaviy texnologiyalarni o'rganish va ularni ta'lim jarayoniga tatbiq qilish usullarini o'rganish.

Bakalavrga mustaqil ta'limning mavzulari beriladi, bu mavzular bo'yicha egallanishi kerak bo'lgan bilim, ko'nikma va malakalar, muddati va topshirish shakli aytiladi. Ko'rsatilgan muddatda nazariy material konspekti, referati ko'riladi, test yoki savol-javob o'tkaziladi. Amaliy xarakterdagi topshiriqlar yechimi ko'rsatiladi va o'xshash misollar yordamida tekshiriladi.

1. Ona tili o'qitish metodikasining ilmiy asoslari, o'zaro bogliq fanlarni dalillash.
2. Boshlang'ich ta'lim davlat standarti mazmuni negizini belgilovshi ko'rsatkishlar o'quvchining tayyorgarlik darajasiga qo'yiladigan minimal talablar
3. Savod o'rgatish metodlariga qiyosiy-tanqidiy tahlil
4. Boshlang'ich ta'limda yaratilgan barcha «Alifbe», «Yozuv daftari»ni qiyosiy-tanqidiy tahlili
5. Savod o'rgatishdan yaratilgan metodik qo'llanmalarining qiyosiy-tanqidiy tahlili
6. Savod o'rgatishda pedagogik texnologiyalarni qo'llash
7. O'qish dasturi tahlil
8. O'qish kitoblari (1,2,3,4-sinf) tahlili.
9. O'qish darslarida qo'llanadigan metodlarga tavsif
10. O'qish darslari taqvim rejasini tuzish
11. To'g'ri o'qishga o'rgatish usullari
12. Tez o'qishga o'rgatish usullari
13. Ongli o'qishni ta'minlash usullari
14. Ifodali o'qishga o'rgatish
15. Badiiy asar tahlilida pedagogik texnologiyalardan foydalanish
16. Hikoya matni tahlili
17. Ertak matni tahlili
18. She'r matni tahlili
19. Masal matni tahlili
20. Ilmiy- ommabop asarlar matni tahlili. Topishmoq matni ustida ishlash
21. Sinfdan tashqari o'qish darslari taqvim rejasini tuzish
22. STO'ning noan'anaviy shakllaridan foydalanish
23. STO' ushuncha mavzular bo'yicha badiiy asarlar ro'yxatini tuzish
24. STO' o'qish bo'yicha o'quvchilar bilimini, faoliyatini nazorat qilish yo'llarini ishlab chiqish
25. O'qish darslarida mustaqil ishlarni tashkil etish
26. O'qishdan umumlashtiruvchi takrorlovshi darslarni noan'anaviy shaklda tashkil etish

27. Fonetika va grafika asoslarini o'rganishda pedagogik texnologiyalarni qo'llash
28. Unli va undosh tovushlarni o'rganishda leksik mashqlarni tashkil etish
29. Unli va undosh tovushlarni o'rganishda orfografik mashqlarni tashkil etish
30. So'z tarkibini pedagogik texnologiyalarni o'rganishda qo'llash
31. So'z tarkibini o'rganishda leksik mashqlarni tashkil etish
32. So'z tarkibini o'rganishda orfografik mashqlarni tashkil etish
33. Ona tili darsliklarini qiyosiy-tanqidiy tahlili
34. 1-4-sinflar ushuncha nashr etilgan metodik qo'llanmalarining qiyosiy-tanqidiy tahlili
35. Ona tili darslarida qo'llanadigan samarali metodlar
36. Ona tili darslarida foydalaniladigan jadvallar seriyasini tuzish
37. Ona tili darslarida ta'limiy o'yinlarni qo'llash
38. Boshlang'ich sinflarda ot turkumini o'rganishdagi uzviylik va uzluksizlikning ta'minlanishini tahlil qilish
39. Ot so'z turkumini o'rganishda qo'llanadigan ko'rgazmalar
40. Ot so'z turkumini o'rganishda qo'llanadigan mustaqil ishlarni ishlab chiqish
41. Otlardan kelishik kategoriyalari yuzasidan berilgan mashqlarni tahlil qilish
42. Sifat so'z turkumini o'rganishda interfaol usullarni qo'llash
43. Sifat so'z turkumini o'rganishdagi leksik-semantik mashqlar
44. Sifat so'z turkumini o'rganishdagi leksik-semantik mashqlar
45. Son so'z turkumi yuzasidan darslikdagi berilgan ma'lumotlarni tahlil qilish
46. Son so'z turkumini o'rganishda grammatik o'yinlardan foydalanish
47. Olmosh so'z turkumini o'rganishda ta'limiy o'yinlardan foydalanish
48. Son so'z turkumini o'rganishdagi mashqlar tizimini tahlil qilish
49. Fe'l so'z turkumini o'rganishda qo'llanadigan ta'limiy o'yinlarni tayyorlash
50. So'z turkumlarini o'rganishda hosil qilinadigan orfografik bilimlar
51. So'z turkumlarini o'rganishga oid adabiyotlar ro'yxatini tuzish
52. Internetdan boshlang'ich sinflarda so'z turkumlarini o'rganishga oid ma'lumotlarni yig'ish
53. 1-4-sinf darsliklaridagi orfografiyaga oid mashqlarni tahlil qilish
54. O'quvchilardagi tipik orfografik xatolarni aniqlash
55. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining bilim, ko'nikma va malakalarini tekshirish ushuncha materiallar tayyorlash
56. Boshlang'ich sinf darsliklarida fe'lga oid mashqlarni tasnif qilish
57. Boshlang'ich sinfda gap ustida ishlashdagi izshillik
58. Gap ustida ishlashga oid mustaqil ishlar
59. Boshlang'ich sinf darsliklarida punktuatsiyaga oid berilgan materiallar tahlil qilish
60. 1-4-sinf ona tili darslari o'qituvshi kitobini tahlil qilish
61. Boshlang'ich sinf o'quvchilarini nutqini o'stirishga oid mashq turlarini ishlab chiqish
62. Boshlang'ich sinf o'quvchilarini morfologik tahlilga o'rgatish
63. Ona tili darslarida o'tkaziladigan leksik-semantik ishlar
64. Ona tili darslarida o'tkaziladigan leksik-semantik ishlar

65. Boshlang'ich sinf o'quvchilarini nutqini o'stirishga oid mashq turlarini ishlab chiqish
66. Bayon ushun material to'plash
67. Darsliklardagi insho ushun berilgan materiallarni tahlil qilish
68. O'quvchiar nutqidagi xatolarni aniqlash va bartaraf qilish

Fan bo'yicha kurs ishi. Kurs ishi yordamida talabalarning bilimi, ko'nikma va malakalari, shuningdek, pedagogik tayyorgarligi, ilmiy-metodik fikrlashi, amalda ko'rgan va bilganlarini umumlashtirish ko'nikmalari sinab ko'riladi.

Kurs ishini bajarish jarayonida talaba:

1. Tanlagan kurs ishi mavzusi bilan bog'liq nazariy bilimlarini mustaqil ravishda puxta o'zlashtirib oladi.

2. Tilshunoslikka, psixologiyaga, pedagogikaga oid, xususan, metodikaga oid adabiyotlarni qiyosiy-tanqidiy tahlil qiladi va ularga munosabat bildiradi, adabiyot ro'yxatini tuzishga o'rganadi.

3. O'zining shaxsiy pedagogik tajribalariga asoslanadi. Ilg'or o'qituvchilar tajribalarini o'rganadi, ularni tajriba-sinovdan o'tkazishadi.

4. Mavzuni yoritishga, reja tuzishga, kichik tajriba o'tkazishiga, zarur didaktik materiallar va ko'rgazmali qurollar tanlash va tayyorlashga, tajriba natijalarini bir tizimga solishga va shu asosda kerakli xulosalar chiqarishga o'rganadi.

Kurs ishining hajmi, rasmiylashtirish shakli, baholash mezonlari ishchi fan dasturida va tegishli kafedra tomonidan belgilanadi.

Kurs ishi uchun taxminiy mavzular:

Savod o'rgatish va nutq o'stirishdan mavzular:

1. O'quvchiarni savod o'rgatishga tayyorlov («Alifbe» gasha bo'lgan davr) davrida nutq o'stirish.

2. Savod o'rgatish tayyorlov davri yozuv darslarini tashkil etish

3. Savod o'rgatish tayyorlov davrida o'yinlardan foydalanish.

4. Alifbe davrida yozuv ko'nikmalari shakllantirish .

5. Savod o'rgatish davridagi dars tiplari, ularning maqsadi, mazmuni va ko'rilishi.

6. Savod o'rgatish darslarida ko'rgazmali vositalardan foydalanish.

7. «Alifbe» darslarida nutq tovushlarini tahlil va tarkib qilish priyomlarining qo'llanishi.

8. Savod o'rgatish darslarida o'quvchiarning mustaqil ishlarini tashkil etish.

9. Savod o'rgatish davri darslarini pedagogik texnologiyalardan foydalanish

10. Savod o'rgatish davrida sinfdan tashqari o'qish mashg'ulotlari.

11. Savod o'rgatish davrida sinfdan tashqari ishlar («Alifbe» bayrami va shuning kabilar) ni uyushtirish.

12. Savod o'rgatish davrida gap ustida ishlash.

13. Savod o'rgatish sinfdan tashqari o'qishni tashkil etish.

14. Savod o'rgatish davrida bo'g'in ustida ishlash.

13. Savod o'rgatish davrida gap ustida ishlash.

15. Savod o'rgatish davrida sinfdan tashqari o'qishni tashkil t etish.

16. Savod o'rgatish davri yozuv darslarida o'tkaziladigan diktantlar.
  17. Savod o'rgatish davri yozuv darslarida imlo ustida ishlash.
  18. Savod o'rgatish davri yozuv darslarida nutq o'stirish.
  19. Savod o'rgatish davri yozuv darslarida mustaqil ishlarni tashkil etish.
  20. Savod o'rgatish darslarida axborot texnologiyalardan foydalanish.
  21. Savod o'rgatish darslarida lug'at ustida ishlash.
  22. Savod o'rgatish darslarida dam olish daqiqalarini tashkil etish.
  23. Savod o'rgatish darslarida o'quvchiarni ongli o'qishga o'rgatish.
  24. Bolalarning savod o'rgatish jarayoniga tayyorgarligini o'rganish.
  25. Savod o'rgatish darslarida mantiqiy mashqlarni tashkil etish.
  26. Savod o'rgatish mashqlarini tashkil etish.
  27. Savod o'rgatish davrida o'qish va yozuv faoliyatining bog'liqligi
  28. Savod o'rgatish tajribalarini tadbiq etish.
- Sinfda o'qish va sinfdan tashqari o'qish metodikasidan mavzular:
1. Sinfdan tashqari tayyorlov bosqish darslarini tashkil etish (1 - sinf).
  2. Sinfdan tashqari asosiy bosqish darslarini tashkil etish (3 - sinf).
  3. Sinfdan tashqari asosiy bosqish darslarini tashkil etish (4 - sinf).
  4. Sinfdan tashqari boshlang'ich bosqish darslarini tashkil etish (2 - sinf).
  5. O'qish darslarida qaytahikoyalashturlaridan foydalanish.
  6. O'qish darslarida hikoya o'tish uslubiyoti (1 - sinf).
  7. O'qish darslarida hikoya o'tish uslubiyoti (2 - sinf).
  8. O'qish darslarida hikoya o'tish uslubiyoti (3 - sinf).
  9. O'qish darslarida hikoya o'tish uslubiyoti (4 - sinf).
  10. O'qish darslarida ertak o'tish uslubiyoti (1 - sinf).
  11. O'qish darslarida ertak o'tish uslubiyoti (2 - sinf).
  12. O'qish darslarida ertak o'tish uslubiyoti (3 - sinf).
  13. O'qish darslarida ertak o'tish uslubiyoti (4 - sinf).
  14. O'qish darslarida masal o'tish uslubiyoti (1 - sinf).
  15. O'qish darslarida masal o'tish uslubiyoti (2 - sinf).
  16. O'qish darslarida masal o'tish uslubiyoti (3 - sinf).
  17. O'qish darslarida masal o'tish uslubiyoti (4 - sinf).
  18. O'qish darslarida she'r o'tish uslubiyoti (1 - sinf).
  19. O'qish darslarida she'r o'tish uslubiyoti (2 - sinf).
  20. O'qish darslarida she'r o'tish uslubiyoti (3 - sinf).
  21. O'qish darslarida she'r o'tish uslubiyoti (4 - sinf).
  22. O'qish darslarida lirik she'r o'tish uslubiyoti.
  23. O'qish darslarida epik she'r o'tish uslubiyoti.
  24. O'qish darslarida ilmiy – ommabop asarlarni o'tish uslubiyoti.
  25. 1 – 2 sinf o'quvchiarining o'qish malakalarini takomillashtirish
  26. Boshlang'ich sinf o'quvchiarini ifodali o'qishga o'rgatish.
  27. O'qish darslarida mustaqil ishlarni tashkil etish.
  28. O'qish darslarida matn ustida ishlash.
  29. O'qish darslarida savol – topshiriqlar ustida ishlash.
  30. O'qish darslarida «Ajdodlarimiz - faxrimiz» mavzusini o'rganish.

31. O'qish darslarida «Xalq og'zaki ijodi» mavzusini o'rganish.
32. O'qish darslarida «Nima yaxshi-yu, nima yomon» mavzusini o'rganish.
33. O'qish darslarida ta'limiy vositalardan foydalanish.
34. Sinfdan tashqari o'qish darslarida Sh.Sa'dulla ijodini o'rganish.
35. Sinfdan tashqari o'qish darslarida Q.Hikmat ijodini o'rganish.
36. Sinfdan tashqari o'qish darslarida A.Obidjon ijodini o'rganish.
37. Sinfdan tashqari o'qish darslarida P.Mo'min ijodini o'rganish.
38. Sinfdan tashqari o'qish darslarida K.Muhammadiy ijodini o'rganish.
39. Sinfdan tashqari o'qish darslarida R.Tolib ijodini o'rganish.
40. Sinfdan tashqari o'qish darslarida T.Adashboev ijodini o'rganish.
41. Sinfdan tashqari o'qish darslarida A.Abdurazzoq ijodini o'rganish.
42. Sinfdan tashqari o'qish darslarida A.Begaliev ijodini o'rganish.
43. Sinfdan tashqari o'qish darslarida qardosh xalq yozuvshilari ijodini o'rganish.
44. Sinfdan tashqari o'qish darslarida xorijiy xalq bolalar yozuvshilari ijodini o'rganish.
45. Umumlashtiruvshi o'qish darslarini tashkil etish.
46. O'qish darslarida ta'limiy o'yinlardan foydalanish.
47. O'qish darslarida ko'rgazmali vositalardan foydalanish.
48. O'qish darslarida o'quvchiar nutqini o'stirish.
49. O'qish darslarida badiiy til vositalari ustida ishlash.
50. O'qish darslarida mustaqil ishlarni tashkil etish.
51. O'qish darslarida maqollarni o'rganish uslubiyoti.
52. O'qish darslarida topishmoqlarni o'rganish uslubiyoti.
53. O'qish darslarida she'riy asarlarni o'rganish uslubiyoti.
54. O'qish darslarida ongli o'qishni ta'minlash usullari.
55. Boshlang'ich sinf o'quvchiarini to'g'ri o'qishga o'rgatish.
56. Boshlang'ich sinf o'quvchiarining o'qish sur'atini oshirish.
57. O'qish darslarida «Kumush qish» mavzusini o'rganish.
58. O'qish darslarida «Zumrad bahor» mavzusini o'rganish.
59. O'qish darslarida «Oltin kuz» mavzusini o'rganish.
60. O'qish darslarida «Oltin kuz – xosiling yuz» mavzusini o'rganish (2 - sinf).
61. O'qish darslarida «Tabiatni seving va asrang» mavzusini o'rganish (3 - sinf)
62. O'qish darslarida «Go'zal fazilat – inson qusni» mavzusini o'rganish (3- sinf)
63. O'qish darslarida «9-may Xotira va qadrlash kuni» mavzusini o'rganish (3 - sinf).
64. O'qish darslarida «Bahor manzarasi va mehnat» mavzusini o'rganish (3- sinf).
65. O'qish darslarida «Tengdoshlar» mavzusini o'rganish (3-sinf).
66. O'qish darslarida «Ulug'larni o'rganmok - oqillik» mavzusini o'rganish (3 - sinf).

67. O'qish darslarida «Vatan posbonlari» mavzusini o'rganish (3-sinf).
  68. O'qish darslarida «Yoz-o'tadi soz» mavzusini o'rganish (4-sinf).
  69. O'qish darslarida «Ma'naviyat – qalb quyoshi» mavzusini o'rganish (4-sinf).
  70. O'qish darslarida «Xalq og'zaki ijodi» mavzusini o'rganish (4-sinf).
  71. O'qish darslarida «Oltin kuz» mavzusini o'rganish (4-sinf)
  72. O'qish darslarida «Istiqbolim - istiqbolim» mavzusini o'rganish (4-sinf).
  73. O'qish darslarida «Kumush qish» mavzusini o'rganish (4-sinf).
  74. O'qish darslarida «Zumrad bahor» mavzusini o'rganish (4-sinf).
  75. O'qish darslarida lug'at ustida ishlash.
  76. Boshlang'ich sinfda unli tovush va harflarni o'rganish.
  77. Boshlang'ich sinfda undosh tovush va harflarni o'rganish.
  78. Boshlang'ich sinflarda so'z ustida ishlash.
  79. Sinfdan tashqari o'qish jarayonida bolalar adabiyotidan foydalanish.
  80. O'qish darslarida «Kumush qish – misoli oqqush» mavzusini o'rganish.
- Grammatika, imlo va nutq o'stirishdan mavzular:
1. Boshlang'ich sinflarda «So'z tarkibi» mavzusini o'rgatish metodikasi.
  2. Boshlang'ich sinflarda «Ot» mavzusini o'rgatish metodikasi.
  3. Boshlang'ich sinflarda «Sifat» mavzusini o'rgatish metodikasi.
  4. Boshlang'ich sinflarda «Gap» mavzusini o'rgatish metodikasi.
  5. Boshlang'ich sinflarda tinish belgilarini o'rgatish metodikasi.
  6. Boshlang'ich sinflarda grammatik tahlilni o'tkazish metodikasi.
  7. Boshlang'ich sinf o'quvchiarini yozilishi qiyin so'zlarni yozishga o'rgatish.
  8. Boshlang'ich sinf grammatika, imlo va nutq o'stirish darslarida ko'rgazmali qurollardan foydalanish.
  9. Boshlang'ich sinflarda bayon yozishga o'rgatish.
  10. Boshlang'ich sinflarda insho yozishga o'rgatish.
  11. Boshlang'ich sinflarda rasmga qarab insho yozish yo'llari.
  12. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining yozma ishlarida yo'l qo'yadigan xatolari ustida ishlash.
  13. Boshlang'ich sinf ona tili darslarida texnika vositalaridan foydalanish.
  14. Grammatika va imlo o'rgatish jarayonida muammoli ta'lim elementlaridan foydalanish.
  15. Boshlang'ich sinf grammatika va imlo darslarida qiziqarli o'yinlardan foydalanish.
  16. Oz komplektli maktab boshlang'ich sinflarida ona tilidan o'quvchiarning mustaqil ishlarini uyushtirish.
  17. Boshlang'ich sinflarda ona tilidan o'quvchiarning mustaqil ishlari.
  18. 2 – sinfda jarangli va jarangsiz undoshlarni o'rganish uslubiyoti.
  19. Ona tili darslarida tinish belgilarga doir bilimlarni shakllantirish.

20. Unli tovushlarni o'rganish jarayonida o'quvchilarda imloviy savodxonlikni shakllantirish.

21. Boshlang'ich sinf ona tili darslarida «Gapning bosh bo'laklari» mavzusini o'rganish.

22. Ona tili darslarida «Gap va uning turlari» mavzusini o'rganish.

23. Ona tili darslarida o'quvchiar nutqini o'stirish.

24. Boshlang'ich sinflarda imloviy sezgirlikni o'stirish.

25. 1 – 2 sinfda «Ot» turkumini o'rganish.

26. Boshlang'ich sinflarda «Sifat» so'z turkumini o'rganish.

27. Ona tili darslarida noan'anaviy usullardan foydalanish.

28. 1 – 2 sinfda «Fe'l» turkumini o'rganish.

29. Ona tili darslarida didaktik materiallardan foydalanish.

30. Ona tilidan dars tiplari va ularga qo'yiladigan talablar.

31. Sifat so'z turkumini o'rganish jarayonida o'quvchiar nutqini o'stirish.

32. Ot so'z turkumini o'rganish jarayonida o'quvchiar nutqini o'stirish.

33. Ona tilidan sinfdan tashqari ishlarni tashkil etish.

34. Boshlang'ich sinflarda ta'limiy diktant va uni tashkil etish.

35. Boshlang'ich sinflarda tekshiruv diktanti va uni tashkil etish.

36. 4 – sinfda otlarning kelishik qo'shimshalari bilan turlanishi mavzusini o'rganish.

37. 4 – sinfda otlarning egalik qo'shimshalari bilan qo'llanishi mavzusini o'rganish.

38. 3 – sinfda «So'z tarkibi» mavzusini o'rganish.

39. 4 – sinfda «Fe'llarning Shaxs – son qo'shimshalari bilan tuslanishi» mavzusini o'rganish.

40. 4 – sinfda «Fe'l zamonlari» mavzusini o'rganish.

41. Boshlang'ich sinfda kishilik olmoshlarini o'rganish uslubiyoti.

42. Boshlang'ich sinfda son turkumini o'rganish uslubiyoti.

43. 4 – sinfda uyushiq bo'laklarni o'rganish uslubiyoti.

44. 4 – sinfda undalmali gaplarni o'rganish uslubiyoti.

45. Boshlang'ich sinf o'quvchiarini bayon yozishga o'rgatish. (2 – 4 sinflar)

46. Boshlang'ich sinf o'quvchiarini insho yozishga o'rgatish(3-4 sinflar).

47. Boshlang'ich sinf o'quvchiarining ona tilidan bilimini tekshirish usullari.

48. Boshlang'ich sinf ona tili darslariga qo'yiladigan talablar.

49. Boshlang'ich sinfda «2 – darajali bo'laklar» mavzusini o'rganish.

VII. Pedagogik amaliyotni tashkil etishning shakli va mazmuni

1. Dasturda ko'rsatilgan bo'limlar bo'yicha taqvim reja tuzish va u asosida darslar o'tish.

2. Boshlang'ich sinflarda alifbe, yozuv, husnixat, ona tili, o'qish darslarini kuzatish va tahlil qilish.

3. Boshlang'ich sinflarda ona tilidan sinfdan tashqari ishlarni tuzish va ularni o'tkazish.

4. Har bir darsga mos ko'rgazmalar tayyorlay olish va darsda ulardan unumli foydalanish.

5. Husnixat darslarida o'quvchilar dastxatidagi xato-kamchiliklarni hisobga olish, ularni bartaraf etish usullari va ish turlarini amalda qo'llash.

VIII. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. Qosimova K., Matjonov S., G'ulomova X., Yo'ldosheva Sh., Sariyev Sh. Ona tili o'qitish metodikasi. –T.: Noshir, 2009. – 163 b.

2. G'ulomova X., Yo'ldosheva Sh., Mamatova G., Boqiyeva H. Husnixat va uni o'qitish metodikasi. –T.: TDPU, 2009. – 70 b.

3. Матчанов С., Гуломова Х., Юлдашева Ш., А. Нисанбаева. Ана тилин оқыту әдістемесі. –Т.: ТДПУ, 2013. – 277 б.

4. Рахматуллаева Л.И. Методика преподавания родного языка родного языка. –Т.: Учебное пособие. Молия Иктисод, 2007.

Qo'shimcha adabiyotlar

5. Sh.Mirziyoyev Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent –“O'zbekiston” -2016.56 B.

6. Sh.Mirziyoyev Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. Toshkent –“O'zbekiston” -2016.488 B.

7. Sh.Mirziyoyev Qonun ustuvorligi va inson manfaatlari ta'minlash-yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. Toshkent –“O'zbekiston” -2016.488 B.

8. Sh.Mirziyoyev Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik-har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Toshkent –“O'zbekiston” -2017.104 B.

9. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси – Т.: Ўзбекистон, 2017. -46 б.

10. Uzviylashtirilgan Davlat ta'lim standarti. –T.: Yangiyo'l poligraf service, 2010. – 42-46 b.

11. Uzviylashtirilgan o'quv dasturi. –T.: Yangiyo'l poligraf service, 2010. – 46-68 b.

12. Abdullayeva Q. va boshq. O'qish kitobi (2-sinf uchun darslik). –T.: O'qituvchi, 2010. – 192 b.

13. Abdullayeva Q. va boshq. 2-sinfda o'qish darslari. –T.: O'qituvchi, 2009. – 266 b.

14. Matchonov S. va boshq. O'qish kitobi (4-sinf uchun darslik). –T.: Yangiyo'l poligraf servis, 2009. – 266 b.

15. Umarova M., Sh.Hakimova. O'qish kitobi (3-sinf uchun darslik). – T.: Cho'lpon, 2008. – 240 b.

16. Umarova M, Sh.Hakimova. O'qish darslari (3-sinf uchun). –T.: Cho'lpon, 2008. – 126 b.
17. G'ulomova X., Yo'ldosheva Sh., Shermatova U. 4-sinfda ona tili darslari. – T.: O'qituvchi, 2003.
18. Qosimova Q. "2-sinflarda ona tili darslari", T. "O'qituvchi", 1998 yil.
19. G'afforova T., Shodmonov E., Eshturdiyeva G. O'qish kitobi (1-sinf uchun darslik). – T.: Sharq, 2009. – 127 b.
20. G'afforova T., G'ulomova X. 1-sinfda o'qish darslari. –T.: Sharq, 2003. – 126 b.
21. Qosimova K., Fuzailov S., Ne'matova A. Ona tili (2-sinf uchun darslik). – T.: Cho'lpon, 2013. -127 b.
22. Fuzailov S., Xudoyberganova M. Ona tili (3-sinf uchun darslik). – T.: O'qituvchi, 2013. -143 b.
23. Ikromova R., G'ulomova X., Yo'ldosheva Sh., Shodmonqulova D. (4-sinf uchun darslik). –T.: O'qituvchi, 2013. -190 b.

Internet saytlari

24. www.tdpu.uz
25. www.pedagog.uz
26. www.Ziyonet.uz
27. www.edu.uz
28. [tdpu-INTRANET. Ped](#)